

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ.2553 จำนวน 1,295 คน จาก 1,123 หมู่บ้าน 86 ตำบล ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน 1,123 คน กำนัน 86 คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 86 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม, 2553 ข : 26)

2. กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ปี 2553 จำนวน 305 คน โดยมีวิธีหาขนาดตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาขนาดตัวอย่างผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยวิธีทางสถิติของยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + ne} \cdot 2$$

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{1,295}{1 + 1,295(0.05)^2}$$

$$n = 305.569$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จากการคำนวณได้ 305.569 คน ผู้ศึกษาได้ปัดเศษให้เป็นจำนวนเต็มได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 305 คน

ขั้นตอนที่ 2 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนของแต่ละกลุ่มประชากร โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน 265 คน
กำนัน	จำนวน 20 คน
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 20 คน

ขั้นตอนที่ 3 เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้จังหวัดนครพนม มี 86 ตำบล ใน 12 อำเภอ การหากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรในแต่ละกลุ่ม โดยวิธีจับสลากโดยทำกล่องจับสลากแล้วเขียนรายชื่อแยกตามกลุ่มประชากรลงในกล่อง และจับสลากขึ้นมาทีละใบ เมื่อได้รายชื่อใดก็จดบันทึกไว้ แล้วนำรายชื่อดังกล่าวใส่ในกล่องเหมือนเดิม เพื่อให้มีโอกาสเท่าๆ กันในการเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการจนครบ กรณีได้ชื่อเดิมจะดำเนินการจับใหม่ จะได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอดังนี้

ตารางที่ 3 : จำนวนกำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละอำเภอในจังหวัดนครพนม และกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน ตำบล	จำนวน กำนัน (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	จำนวน นายก อบต. (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
1	เมืองนครพนม	12	12	2	12	3
2	ท่าอุเทน	8	8	3	8	2
3	ธาตุพนม	7	7	1	7	1
4	นาแก	11	11	3	11	3
5	บ้านแพง	5	5	1	5	-
6	ปลาปาก	8	8	2	8	3
7	ศรีสงคราม	8	8	2	8	1
8	เรณูนคร	8	8	1	8	2
9	นาหว้า	6	6	2	6	1
10	โพนสวรรค์	7	7	-	7	3
11	นาทม	3	3	2	3	1
12	วังยาง	3	3	1	3	-
	รวม	86	86	20	86	20

ที่มา : องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม. 2553 : 25

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดนครพนม มีจำนวน 1,123 คน ใน 12 อำเภอ จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 265 คน ดังนั้นต้องแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจำนวนของแต่ละอำเภอโดยการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

เมื่อหากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละส่วนแล้ว ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรในแต่ละกลุ่มโดยวิธีจับสลากโดยทำกล่องจับแล้วเขียนรายชื่อแยกตามกลุ่มประชากรลงในกล่อง และจับสลากขึ้นมาทีละใบ เมื่อได้รายชื่อใดก็จดบันทึกไว้ แล้วนำรายชื่อดังกล่าวใส่ในกล่อง

เหมือนเดิม เพื่อให้มีโอกาสดูๆ กันในการเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการจนครบ  
กรณีได้ชื่อเดิมจะดำเนินการจับใหม่จะได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 4 : จำนวนผู้ใหญ่อำเภอในแต่ละอำเภอในจังหวัดนครพนม และกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน ผู้ใหญ่อำเภอ (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	เมืองนครพนม	165	40
2	ท่าอุเทน	109	26
3	ธาตุพนม	136	32
4	นาแก	140	33
5	บ้านแพง	66	15
6	ปลาปาก	85	20
7	ศรีสงคราม	109	26
8	เรณูนคร	91	21
9	นาหว้า	68	16
10	โพนสวรรค์	90	21
11	นาทม	37	9
12	วังยาง	27	6
	รวม	1,123	265

ที่มา : องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม. 2553 : 25

## เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

### 1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด และปลายปิดแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้  
ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

ผู้ใหญ่มากำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของได้แก่ ผู้ใหญ่มากำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านอุดมการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยแบ่งระดับของความคิดเห็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคอร์ต (Likert's Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถาม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะ

### 2. ขั้นตอนในการการสร้างเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังนี้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่จะทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไข

### 3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด (ค่า IOC Index of Item – Objective Congruence) โดยให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

สอดคล้อง = +1

ไม่แน่ใจ = 0

ไม่สอดคล้อง = -1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 นางธีรนันท์ รัตนมาลี วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครองท้องถิ่น) ตำแหน่ง นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระดับ 8 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นางสาวนภา แพงดี วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ อาจารย์ประจำวิชาภาษาไทย โรงเรียนนครพนมวิทยาคม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 นางสาวบุศรินทร์ ห่านศรีวิจิตร วุฒิการศึกษา เศรษฐศาสตรบัณฑิต ตำแหน่งสถิติจังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน การวัดและประเมินผล

3.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรที่จะศึกษา จำนวน 40 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่น .82

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ จัดพิมพ์และนำมาใช้เก็บข้อมูล

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้ใหญ่บ้าน กำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลในการศึกษา

2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 305 ชุด หลังจากผ่านไปสองสัปดาห์ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 273 ชุด ผู้ศึกษาจึงติดตามแบบสอบถามทางโทรศัพท์ไปยังผู้ที่ยังไม่ส่งแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถาม อีกครั้ง จำนวน 32 ชุด จนเก็บแบบสอบถามได้ครบจำนวน 305 ฉบับ

3. เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรแล้ว นำมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลทุกฉบับแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

#### ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 – 30 กันยายน 2553

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องแล้วมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อ จากระดับความคิดเห็นรายชื่อในแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 110)

- |         |                           |
|---------|---------------------------|
| 5 คะแนน | หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด |
| 4 คะแนน | หมายถึง เห็นด้วยมาก       |
| 3 คะแนน | หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง   |
| 2 คะแนน | หมายถึง เห็นด้วยน้อย      |

I คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551 : 85)

ระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	4.21 - 5.00
ระดับความคิดเห็นด้วยมาก	ค่าเฉลี่ย	3.41 - 4.20
ระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	2.61 - 3.40
ระดับความคิดเห็นด้วยน้อย	ค่าเฉลี่ย	1.81 - 2.60
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.80

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการศึกษา จะทำการเลือกใช้สถิติโดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของข้อมูล ซึ่งสถิติที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. การวิเคราะห์สถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านกำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม สถิติที่ใช้ได้แก่ F-test (One - way ANOVA) หากพบว่าโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ แอล เอส ซี (LSD : Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และการอภิปรายเชิงพรรณนา